

Protokół 40

ze wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Pabianice z dnia 7 kwietnia 2010. W Urzędzie Gminy Pabianice ul. Torowa 21.

We wspólnym posiedzeniu Komisji udział wzięli radni Rady Gminy Pabianice obecni zgodnie z załączoną listą obecności stanowiącą zał. nr 1 do protokołu, Wójt Gminy Pabianice H. Gajda, W-ce Wójt Gminy E. Adamczyk, Sekretarz Gminy J. Słubik, radca prawny Urzędu Gminy A. Jankowski, inspektor A. Dudziak, ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego dr Ewa Szykaruk, ze strony PGE Elektrowni Bełchatów SA Kierownik projektu CCS Marzena Gurgul, specjalista ds projektów inwestycyjnych – koordynator Dominika Kukiela, przedstawiciele Geofizyki Toruń Sp. z o.o. /wymienieni obecni zgodnie z załączoną listą obecności stanowiącą zał. nr 2 do protokołu.

Posiedzeniu przewodniczył Przewodniczący Rady Gminy Pabianice R. Figiel, który otworzył posiedzenie Komisji, powitał przybyłych i przedstawił tematykę posiedzenia:

Przedłożenie informacji z zakresu bezpieczeństwa badań przewidzianych do przeprowadzenia na strukturze geologicznej Lutomiersk-Tuszyn w 2010 r. realizowanych w ramach Projektu CCS PGE EBSA.

Wójt Gminy H. Gajda zabierając głos powiedział, że decyzja jaką wydał Minister Środowiska w sprawie umożliwienia do przeprowadzenia w/w badań sejsmicznych i wykonywanego odwiertu przez PGE Elektrownię Bełchatów wzbudziła wśród mieszkańców gminy Pabianice wiele emocji. Rada Gminy na sesji w dniu 24 marca omawiając tą tematykę podjęła decyzję o wystosowaniu apelu do Rad Powiatów, Gmin, Prezydentów, burmistrzów Miast oraz Wójtów Gmin z terenu województwa łódzkiego o podjęcie wszelkich działań celem zapobieżenia zlokalizowania na terenie województwa łódzkiego instalacji związanej z podziemnym składowaniem skroplonego dwutlenku węgla planowanej przez Elektrownię Bełchatów.

Przewodniczący Rady oddał głos przedstawicielom Elektrowni Bełchatów w celu przybliżenia znajomości tematu.

Głos zabrała Kierownik projektu CCS Marzena Gurgul, która przedłożyła informację na temat Projektu CCS.

Informacje, które zostały przedłożone przez Kierownik M. Gurgul są zapisane w załączniku do niniejszego protokołu o numerze 3, a także załączonej informacji pisemnej w formie ulotki pod nazwą „Instalacja demonstracyjna wychwytywania, transportu i składowania dwutlenku węgla. Realizowana przez PGE Elektrownię Bełchatów SA – zał. nr 4 do protokołu.

Przedstawicielka Państwowego Instytutu Geologicznego E. Szykaruk poinformowała, że obecnie wykonywane są dwa odwierty badawcze jeden z nich w gminie Krzyżanów drugi natomiast w gminie Pabianice w miejscowości Jadwinin. Są to prace typowo badawcze na wydobytym rdzeniu struktury, a nie zatłaczające CO₂. Celem badań jest rozpoznanie struktury, czy będzie nadawała się do składowania. Kolejne prace badawcze byłyby ewentualnie wykonywane na wybranym terenie.

Przedstawiciel Geofizyki Toruń, która wykonuje prace badawcze poinformował, że te badania nie różnią się niczym innym od badań wykonywanych podczas poszukiwania ropy czy też

gazu. Prace powinny być wykonane w przeciągu 2-3 miesięcy, obejmują 290 kilometrów bieżących profili sejsmicznych, są to badania powierzchniowe. Prace polegają na umieszczeniu czujników sejsmicznych do gleby. Nie stanowią one zagrożeń dla pojedynczych budynków, ani też całej infrastruktury. Za poczynione szkody na gruncie firma wypłaca odszkodowania – regulowane indywidualnie z właścicielami.

W dyskusji i z pytaniami wystąpili radni P. Kociołek, A. Jaksa, Z. Stasiak, H. Szafrąński.

Pytania dotyczyły:

Co będzie się działo w strukturze gleby w czasie kiedy gaz zostanie już wtłoczony?

Jaka temperatura panuje na głębokości 1000 m.

W jakim celu planuje się wtłaczanie dwutlenku węgla w glebę.

Odpowiedź -PIG – dr E. Szykaruk – dwutlenek węgla zostanie wprowadzony do warstw i rozprzestrzeni się w jego porach, z czasem rozpuści się w solankach i nastąpi związanie z minerałami.

Temperatura na głębokości 1000 – 2000 tys. m wynosi + 40° C.

Odpowiedź PGE Elektrowni Bełchatów M. Gurgul - realizacja Projektu CCS PGE wprowadzana jest w związku z tym, iż jesteśmy członkami Unii Europejskiej i jest to jeden z realizacji zobowiązań wobec Unii Europejskiej, Elektrownia Bełchatów jest dużym producentem CO₂.

Radny Z. Stasiak zabierając głos powiedział, że Elektrownia Bełchatów przed przystąpieniem do realizacji Projektu CCS powinna poczynić rozmowy z przedstawicielami gmin, na których Projekt ma być realizowany, natomiast takiego przedsięwzięcia nie poczyniono.

Wiadomym jest, że każda z gmin będzie robiła wszystko i stawiała opór, aby taka instalacja nie została wykonana.

Gmina Pabianice to tereny budowlane, atrakcyjne, blisko Łodzi, które w przypadku kiedy powstałaby taka instalacja gmina straci na swojej atrakcyjności, ponieważ nikt nie będzie chciał się budować na zatłoczonym gazie. Radny stwierdził, że Elektrownia Bełchatów zaczęła swoją pracę w tym kierunku od złej strony, nie poczynając uprzednio rozmów z gminami, i nie przekonując żadnej z gmin do swojego Projektu.

Radny P. Kociołek powiedział, że nikt z mieszkańców, ani też radnych nie wiedział co się dzieje na naszym terenie, wybrana działka do odwiertu jest działką nie należącą do mieszkańca naszej gminy, właściciel nie mieszka w naszym województwie, radny uważa że jest to nie przypadkowe „dogadanie się”

Kierownik projektu CCS w odpowiedzi przypomniała, że na wniosek PGE Elektrowni Bełchatów Minister Środowiska wydał zgodę na przeprowadzenie badań 2 października 2009 r. W miesiącu wrześniu 2009 odbyło się spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego z przedstawicielami gmin wybranych do Projektu. Z gminy Pabianice nikogo nie było.

Radny P. Kociołek natomiast poinformował, że decyzja Ministra Środowiska o pozwoleniu na przeprowadzenie badań wpłynęła do Urzędu Gminy 6 stycznia 2010 r.

Radny Z. Stasiak zapytał, czy jeżeli się okaże po przeprowadzonych badaniach, że struktury nadają się do zatłaczania gazu, gaz będzie zatłaczany mimo sprzeciwu mieszkańców i lokalnej władzy.

Kierownik projektu CCS w odpowiedzi – Elektrownia będzie brała pod uwagę zdecydowany opór społeczny jak wyraziła „w granicach prawa”

Radny P. Kociołek zapytał: jeżeli okaże się, że teren nadaje się do zatłaczania gazu na głębokości 2 tys.m. , a na głębokości 3 tys. m znajdują się wody termalne, czy w takiej sytuacji będzie on zatłaczany.

Państwowy Instytut Geologiczny dr E. Szynkaruk w odpowiedzi – będzie można go w takim przypadku zatłaczać, sytuacja taka nie będzie przeszkodą. Będą wykorzystane te miejsca, które się nie nadają do czegoś innego.

Kierownik projektu CCS M Gurgul poinformowała, że instalacje, które zamierza się w przypadku pomyslnych badań realizować na terenie województwa łódzkiego są już uruchomione w Algierii, Kanadzie oraz na morzu Północnym.

Radny A. Jaksza odnosząc się do powyższego powiedział, że to są zbiorniki węgłowodoru, a w przypadku instalacji ewentualnie uruchomionej przez Elektrownię Bełchatów nie ma żadnych gwarancji co do ich szczelności, mogą się one rozszczelnić, ponieważ solanka zostanie zmuszona do migracji., zachodzi ryzyko powstania ciśnienia. Nie jest także prawdą to, że można wykluczyć trzęsienia ziemi na naszym terenie.

Zatłoczony gaz rozpuszcza się kilka tysięcy lat, woda z rozpuszczonym gazem staje się agresywna i rozpocznie się dużo reakcji zagrażających życiu i zdrowiu.

Jeżeli chodzi o aspekty prawne, które miały by działać na naszą korzyść to jest to raczej mało prawdopodobne, ponieważ w 2009 roku weszło w życie szereg ustaw o gospodarce nieruchomościami , generalnie cały pakiet ustaw tzw. autostradowych, które pozwalają na to że przypadku kiedy wchodzi w życie ważny interes społeczny /np. zatłaczanie dwutlenku węgla powodujące ochronę środowiska / wówczas protesty mieszkańców nie będą miały znaczenia.

Ponadto radny stwierdził, że jeżeli obszar do zatłaczania gazu zostałby zlokalizowany na terenie gminy sąsiedniej to nas też będzie problem dotyczył, ponieważ gaz się rozejdzie.

Kierownik projektu M. Gurgul zabierając głos powiedziała, że powyższe komentarze uważa za demonizowanie, ponieważ nie ma jeszcze żadnej decyzji co do składowania dwutlenku węgla, a wykonane badania zasilą instytut badawczy w konkretną wiedzę na temat struktur gleby danego obszaru.

Przewodniczący Rady R. Figiel zapytał, czy Rada Gminy ma prawne możliwości zablokowania badań.

Kierownik projektu M. Gurgul poinformowała, że Urząd Gminy mógłby ewentualnie napisać do Ministra pismo, że nie zgadza się z podjętą decyzją w sprawie wydania zgody na przeprowadzenie badań. PGE Elektrownia Bełchatów wszystkie swoje dotychczasowe przedsięwzięcia wykonała zgodnie z przepisami prawa wymaganymi w związku z powyższym.

Radny P. Kociołek ponownie występując powiedział, że uważa, iż CO² nie powoduje ocieplenia klimatu. Powiedział, że jest to jak nazwał wymysł tych, którzy chcą zarobić

pieniądze. Są inne metody spalania, poza tym Polska po roku 1989 znacznie ograniczyła już emisję CO², ponieważ upadł prawie cały przemysł. Pomysł zlokalizowania Projektu CCS na naszym terenie gdzie są wody geotermalne nie jest dobrym pomysłem. Poza tym zostanie zablokowany cały rozwój gospodarczy. Przeprowadza się eksperymenty na terenie wysoko zurbanizowanym.

Kierownik M. Gurgul odnosząc się do wypowiedzi radnego P. Kociołka ponownie poinformowała, że nie ma obecnie zatłaczania CO², a jedynie prowadzone są badania obejmujące szeroki zakres przeglądu krajobrazu.

Radny Z. Stasiak zwrócił się z pytaniem, czy w przypadku kiedy dana gmina zostałaby wybrana po przeprowadzonych badaniach do składowania dwutlenku węgla ustalone są wartości odszkodowań z tytułu utraty wartości gruntu.

W odpowiedzi poinformowany został, że na dzień dzisiejszy PGE Elektrownia Bełchatów nie posiada takiego programu. Na pewno będą opłaty za gospodarcze wyłączenie gruntów z produkcji rolnej tylko w tych miejscach na których prowadzona będzie inwestycja.

Radny H. Szafranski sołtys wsi Jadwinina przekazał, że mieszkańcy są zbulwersowani prowadzeniem takich przedsięwzięć przez Elektrownię Bełchatów, prace wiertnicze odbywające się nawet w nocy powodujące hałas są bardzo uciążliwe.

Wójt Gminy H. Gajda w swojej wypowiedzi także wyraził niezadowolenie co do postępowania Elektrowni Bełchatów w powyższych przedsięwzięciach. Elektrownia składając wniosek do Ministra nie poczyniła żadnych rozmów z samorządem gminy, nie przeprowadziła konsultacji z mieszkańcami. Urząd Gminy decyzję Ministra podjętą w październiku ubiegłego roku otrzymał dopiero w styczniu 2010. Przedstawiciel Urzędu Gminy Pabianice był obecny na spotkaniu w Urzędzie Gminy Lutomiersk, które miało na początku stycznia 2010 r. z przedstawicielami miast i gmin na terenach których mają odbyć się badania struktur podziemnych nadających się do składowania dwutlenku węgla.

Radna Z. Kasperska zabierając głos powiedziała, iż uważa, że badania zlecone przez Elektrownię służą ściśle określonej celowi, jest to etap zmierzający do realizacji projektu. Ponadto nikt nie ponosi 100% odpowiedzialności co będzie dalej. Mieszkańcy naszej gminy nie są zainteresowani takimi eksperymentami. Radni to grupa reprezentująca interesy mieszkańców i w imieniu mieszkańców jesteśmy wyraziła radna przeciw powyższym przedsięwzięciom.

Kierownik M. Gurgul - sejsmika to są badania o charakterze komercyjnym, a nie eksperymentalnym, ponadto Instytut Geologiczny nie zna przypadku takich badań, które wywołałyby szkody.

Radny A. Jaksa zapytał jakie działania byłyby podjęte po przeprowadzonym procesie badawczym zakończonym pomyślnym wynikiem dla Elektrowni.

Odpowiedzi udzieliła Kierownik M. Gurgul informując, że tak jak zostało już wcześniej wspomniane będą jeszcze prowadzone dodatkowe badania na ściśle określonym wybranym terenie, następnie pozyskanie koncesji na poszukiwania oraz koncesja na składowanie.

Składowanie dwutlenku węgla musi być także przewidziane w studium zagospodarowania przestrzennego gminy.

Radny H. Szafrąński postawił wniosek o zorganizowanie ponownego zebrania z mieszkańcami wsi Jadwinin i Władysławów z udziałem z udziałem inwestora badań i odwiertu PGE Elektrowni Bełchatów S.A. , Państwowego Instytutu Geologicznego, przedstawicieli Geofizyki Toruń i Wójta Gminy, a także ograniczenie hałasu w nocy na prowadzonym odwiercie badawczym.

Przewodniczący Rady R. Figiel wystąpił z wnioskiem do PGE Elektrowni Bełchatów o przesłanie w formie pisemnej informacji dotyczącej dalszych etapów działań Elektrowni nad Projektem CCS po zakończonych pracach badawczych

Po wyczerpanej dyskusji w powyższym temacie Przewodniczący podziękował zaproszonym przedstawicielom Państwowego Instytutu Geologicznego, PGE Elektrowni Bełchatów i przedstawicielom Geofizyki Toruń Sp. z o.o. za uczestnictwo w posiedzeniu Komisji i udzielenie informacji do omawianego zagadnienia.

W dalszej części posiedzenia radni zapoznali się z przygotowaną przez Urząd Gminy propozycją wystosowaniu apelu do Rad Powiatów, Gmin, Prezydentów, burmistrzów Miast oraz Wójtów Gmin z terenu województwa łódzkiego o podjęcie wszelkich działań celem zapobieżenia zlokalizowania na terenie województwa łódzkiego instalacji związanej z podziemnym składowaniem skroplonego dwutlenku węgla planowanej przez Elektrownię Bełchatów.

Propozycja apelu stanowi zał. nr 5 do protokołu.

Radca Prawny Urzędu Gminy A. Jankowski odnosząc się do inwestycji Elektrowni Bełchatów powiedział, że byłaby to inwestycja o znaczeniu ponad lokalnym , którą należałoby wprowadzić do planu zagospodarowania przestrzennego, a plan jest podstawą do dalszych działań o których decyduje Rząd, albo Wojewoda.

Na tym wspólne posiedzenie Komisji zostało zakończone.

Posiedzeniu przewodniczył:
Przewodniczący Rady Gminy Pabianice

Roman Figiel

Protokołowała:

Urszula Czerwonka